

225
572

OSTRÓW ŁOMŻYŃSKI

BONAWENTURA OSTRZYCKI

Ostrów Łomżyński

Monografia publicystyczna

WARSZAWA
GEBETHNER I WOLFF
KRAKÓW. G. GEBETHNER I SPÓŁKA
1906

Druk. i Lit. Jana Cotty w Warszawie, Kapucyńska 7.

Stanowisko publicystyczne, z jakiego traktujemy przedmiot niniejszy, pozwala nam objąć szerszy krąg spostrzeżeń dotyczących się Ostrowa; daje możliwość skreślić fizyognomię miasta nie tylko pod względem wyglądu zewnętrznego, ale nadto i przede wszystkim odtworzyć jego oblicze duchowe, sięgnąć do wszystkich sprężyn życia tutejszego.

Stosownie do rozmaitych objawów życia duchowego w społeczeństwie, dla ułatwienia sobie pracy i dla oryentacji czytelnika, postanowiliśmy dać obraz Ostrowa pod względem estetycznym, umysłowym, ekonomicznym, kulturalnym, społecznym, narodowym, etycznym i religijnym.

Słuszność wyznać nam każe, że dla nadania szkicowi niniejszemu należytego waleru, właściwą byłoby rzeczą rozpocząć od rysu historycznego. A więc należałoby skreślić historyczny początek miasta, jego rozwój,

wypadki związane z jego dziejami, słowem całą komplikację danych historycznych, któreby oblicze naszej mieściny wynurzyły w całej pełni z toni przeszłości.

Musimy jednak obyć się smakiem i prosić pobłażliwego czytelnika, żeby wziął nasze dobre chęci za uczynek. Oprócz bowiem krótkiej wzmianki w mniejszej encyklopedyi Orgelbranda, że Ostrów za panowania Jagiełły w r. 1410 przez Bolesława IV księcia mazowieckiego do rzędu miast został podniesiony, nic więcej z dziedziny historii powiedzieć nie możemy. A chęci mieliśmy dobre, bośmy tego i owego z rajców magistratu pytali, czy niema w miejscowem archiwum jakich starych aktów o rodowodzie Ostrowa. Usłyszeliśmy odpowiedź, że przedewszystkiem żadnego archiwum niema, co się zaś tyczy aktów, były kiedyś, ale zostały zabrane do Łomży, a stamtąd aż podobno do Petersburga. Tak więc został Ostrów bez metryki urodzenia.

Wobec tego śmiało możnaby się puścić na szerokie wody fantazyi i legend powtarzanych przez tutejszych starców na temat dawnych dziejów Ostrowa. Ale że szkic ni-